

TEST PSANÍ SLOŽITĚJŠÍCH SLOV

(INDIVIDUÁLNÍ NEBO SKUPINOVÁ ADMINISTRACE)

INSTRUKCE PRO ADMINISTRACI A VYHODNOCENÍ TESTU

Popis testu

Co hodnotíme	<p>Tento test umožňuje zjistit, jak děti píší pravopisně složitější slova. Tedy slova, pro jejichž zápis musí dítě používat více než jen znalost jednoduchých vztahů mezi hláskami a písmeny.</p> <p>Prvních sedm slov v testu jsou slova jednoduchá (jsou zahrnuta i v Testu psaní jednoduchých slov – položky 2-8). Dalších 34 slov je rozdělených do skupin, ve kterých se uplatňují různé typy nepravidelností v korespondenci hlásky a písmene. Správný zápis složitějších slov vyžaduje znalosti o psaní tzv. “vyššího řádu”. Ty zahrnují např. znalosti o způsobu řazení písmen ve slovech (grafotaktická pravidla), znalost morfologických a morfonologických pravidel a také znalost zápisu vybraných (např. cizích nebo vyjmenovaných) slov. Kromě uvedených nepravidelností na úrovni vztahu hlásky a písmene se slova v testu také liší délkou a hláskovou stavbou slabik (1 až 3 slabičné, s/bez souhláskových shluků). Některé pravopisné jevy jsou snazší a děti si je osvojují dříve, jiné jsou složitější. Testové položky jsou proto seřazeny podle narůstající vývojové náročnosti.</p> <p>Tento test tak umožňuje hodnotit znalost pravopisných pravidel složitějších než je jednoduché spojení hláska – písmeno.</p>
Věkové rozpětí	<p>Tento test je určený pro děti v 1. až 3. ročníku základní školy. Může být ale užíván i u žáků vyšších ročníků, kteří mají obtíže se čtením nebo psaním.</p>
Hodnocení (přesnost)	<p>Správnost zápisu každého slova hodnotíme binárně, tedy udělujeme 1 bod za správně napsané slovo a 0 bodů za chybně napsané slovo; maximální možné skóre v testu je 41 bodů. Kromě uvedeného způsobu hodnocení dále doporučujeme do záznamového archu pořizovat v průběhu administrace testu záznam o chybně napsaných slovech. To může následně v rámci vyhodnocení pomoci posoudit, zda má dítě potíže s určitým typem pravopisného jevu (např. s vyjmenovanými slovy). Pro potřeby vyhodnocení chyb je připraven doporučený postup jak chyby posuzovat. Pravopisné jevy ve slovech jsou vždy pro přehlednost podtrženy. Ačkoli pro analýzy chyb aktuálně neposkytujeme normy, může provedení analýzy chyb pomoci dobře popsat silné a slabé stránky pravopisných dovedností testovaného dítěte.</p>
Normy	<p>Normy k tomuto testu jsou v současnosti připraveny pro 1. a 2. ročník základní školy.</p>
Materiály a pomůcky pro administraci testu	<ul style="list-style-type: none">- List pro záznam psaní určený dítěti, tužka nebo pero (podle toho, jak je dítě zvyklé nebo co je běžné v jeho třídě).- Záznamový arch pro Test psaní složitějších slov.

Postup pro administraci testu

1. Úvod k administraci testu

Pokud test administrujete skupinově, posadte děti tak, aby od sebe navzájem neopisovaly. Pokud test administrujete jednotlivě, usadte dítě pohodlně naproti vám.

Administrátor řekne (instrukce ke skupině):

„Zkusíme si teď napsat nějaká slova. Vždy se psáním slova počkejte, až ho přečtu. Já vždy nejprve přečtu jen to slovo, pak ho přečtu ve větě a pak znovu přečtu jen to slovo, které máte psát. Řeknu třeba ... *auto*, pak přečtu *nákladní auto* a pak znovu řeknu slovo *auto*. Piště prosím všechna diktovaná slova, i když si třeba nejste zápisem některého slova jistí. Není ale třeba psát celé věty, celá spojení slov.“

NB: Po přečtení **věty/slovního spojení**, které objasňuje význam slova, udělejte krátkou pauzu, abyste zdůraznili cílové slovo.

- Dejte dítěti na zápis každého slova přibližně **1 minutu** (od vyslovení cílového slova).

Administrace v 1. ročníku:

- Při skupinové administraci v 1. ročníku nabádejte děti, aby napsaly **všech 42 slov** (svoje jméno i ostatních 41 slov) “nejlépe, jak to umí”. Ujistěte se, že neopisují.

- Při individuální administraci testu v 1. ročníku je cílem, aby dítě napsalo všech 42 slov (svoje jméno i ostatních 41 slov). Zejména při testování dětí s potížemi se psanou řečí je ale možné uplatnit pravidlo **přerušování testování**, pokud dítě **napiše deset slov za sebou chybně**.

Administrace ve 2. ročníku:

- Při skupinové administraci ve 2. ročníku začněte testování od devátého slova a připočítejte dětem body za položky 2-8 (jednoduchá slova).

- Při individuální administraci ve 2. ročníku začněte testování od devátého slova a pokračujte, do chvíle, kdy dítě **napiše chybně deset slov za sebou** (včetně vynechaných slov a slov, která odmítne napsat). Pokud dítě správně napíše prvních šest slov (položky 9-14), připočítejte mu body za položky 2-8 (jednoduchá slova).

- **Základní pravidlo pro 2. ročník:** pokud dítě udělá **jakoukoli chybu v prvních šesti slovech** (položka 9-14), vraťte se na začátek testu a administrujte také položky 2-8 (jednoduchá slova).

2. Jak test zadáváme

U každé položky nahlas přečtete přesně to, co je uvedeno v tabulce níže:

Číslo položky	Slovo	Věta/ spojení slov
PSANÍ JEDNODUCHÝCH SLOV ZAČÁTEK TESTOVÁNÍ V 1. ROČNÍKU (SKUPINOVÁ A INDIVIDUÁLNÍ ADMINISTRACE)		
1	Jméno dítěte (neskórujeme)	“Napiš své jméno tady na tento papír ” [Ukažte v Listu pro psaní dítěte na místo, kde má dítě začít psát].

2	MÁMA	"Teď zkus napsat slovo MÁMA ." [Ukažte v Listu pro psaní dítěte na druhý řádek].
3	DŮM	"A teď zkusíme napsat slovo DŮM ." Ukaž mi, jak myslíš, že se píše DŮM.
4	PES	"Ještě zkusíme slovo PES . Napiš slovo PES."
5	A	"Teď zkusíme kratičké slovíčko ... A . Například, tohle je pero A papír. Slyšíš slovíčko A? Tak zkus teď napsat A."
6	PO	"Teď zkus napsat slovo PO . Například řekneme: PO obědě jdeme spát."

ZAČÁTEK TESTOVÁNÍ VE 2. ROČNÍKU (A VE VYŠŠÍCH ROČNÍCÍCH):

- PŘI SKUPINOVÉ ADMINISTRACI ZAČNĚTE POLOŽKOU 9 A PŘIPOČÍTEJTE 7 BODŮ ZA JEDNODUCHÁ SLOVA (ZA POLOŽKY 2-8, KROMĚ JMÉNA DÍTĚTE).**
- PŘI INDIVIDUÁLNÍ ADMINISTRACI ZAČNĚTE POLOŽKOU 9 A PŘIPOČÍTEJTE 7 BODŮ ZA JEDNODUCHÁ SLOVA (ZA POLOŽKY 2-8, KROMĚ JMÉNA DÍTĚTE). POKRAČUJTE, DOKUD DÍTĚ NEUDĚLÁ 10 CHYB ZA SEBOU (VČETNĚ VYNECHANÝCH SLOV A SLOV, KTERÁ DÍTĚ ODMÍTLO NAPSAT).**

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO PRO INDIVIDUÁLNÍ ADMINISTRACI: KDYŽ DÍTĚ UDĚLÁ JAKOUKOLI CHYBU V PRVNÍCH ŠESTI SLOŽITĚJŠÍCH SLOVECH, VRAŤTE SE NA ZAČÁTEK TESTU A ADMINISTRUJTE I POLOŽKY 2-8 (JEDNODUCHÁ SLOVA).

SLOŽITĚJŠÍ SLOVA

9	KNIHA	Pěkná obrázková kniha – KNIHA
10	KOŤATA	Malá černá koťata – KOŤATA
11	POSTUP	Je to správný postup – POSTUP
12	RODINA	Jsme velká rodina – RODINA
13	KŇUČEL	Smutný pejsek kňučel – KŇUČEL
14	VODOVOD	Máme ucpaný vodovod – VODOVOD
15	POTICHU	Musíme mluvit potichu – POTICHU
16	HOLUB	Holub zobe drobky - HOLUB
17	MATKA	Otec a matka – MATKA
18	ROZJEDE	Auto se rozjede – ROZJEDE

19	BERUŠKA	Beruška má 7 teček – BERUŠKA
20	HROZBA	Hrozba sněhové kalamity – HROZBA
21	LOPATKA	Lopatka na smetí – LOPATKA
22	VKUS	Maminka má dobrý vkus - VKUS
23	POVĚRA	Nepravdivá pověra – POVĚRA
24	CHYBA	Byla to chyba – CHYBA
25	PADESÁT	Bylo nás tam padesát – PADESÁT
26	DUB	Dub je krásný strom – DUB
27	POHLED	Poslal jsem poštou pohled – POHLED
28	MLÁĎATA	Roztomilá mláďata – MLÁĎATA
29	BUDKA	Ptačí budka – BUDKA
30	NIT	Jehla a nit – NIT
31	PONOŽKA	Chybí jedna ponožka – PONOŽKA
32	OBĚD	Snědl celý oběd – OBĚD
33	KUCHYŇKA	Malinká kuchyňka – KUCHYŇKA
34	BYT	Máme krásný byt - BYT
35	MÝDLO	V koupelně máme mýdlo – MÝDLO
36	HROMOSVOD	Na domě máme hromosvod - HROMOSVOD
37	LYŽE	Dostal jsem nové lyže – LYŽE
38	PODKOVA	Podkova pro koně – PODKOVA
39	KRESBA	Malířova známá kresba – KRESBA
40	KOPYTO	Čert má kopyto – KOPYTO
41	OBJET	Musíš to hřiště objet – OBJET
42	SÝKORKA	Sýkorka je malý ptáček – SÝKORKA

3. Postup pro vyhodnocení testu

Skupinová a individuální administrace testu v 1. ročníku:

- Použijte **záznamový arch k Testu psaní složitějších slov**.
- Ve sloupci odpověď zaznačte pro každé slovo:
 - ✓ pokud dítě napsalo slovo **správně**
 - ✗ pokud dítě napsalo slovo **nesprávně** a přepište chybně napsané slovo do sloupce *Přepis chyby*
 - – (**pomlčku**), pokud dítě slovo přeskočí nebo ho odmítne napsat.
- Započítejte **jeden bod** za každé správně napsané slovo a nula bodů za každé chybně napsané slovo nebo za slovo, které dítě odmítne napsat.

Skupinová administrace ve 2. ročníku:

- Použijte **záznamový arch k Testu psaní složitějších slov**.
- Ve sloupci odpověď zaznačte pro každé slovo:
 - ✓ za každé **správně** napsané slovo, označte i jednoduchá slova z položek 2-8
 - ✗ pokud dítě napsalo slovo **nesprávně** a přepište chybně napsané slovo do sloupce *Přepis chyby*
 - – (**pomlčku**), pokud slovo přeskočí nebo ho odmítne napsat.
- Započítejte **jeden bod** za každé správně napsané slovo a nula bodů za každé chybně napsané slovo nebo za slovo, které dítě odmítlo napsat.

Individuální administrace ve 2. ročníku:

- Použijte **záznamový arch k Testu psaní složitějších slov**.
- Ve sloupci odpověď zaznačte pro každé slovo:
 - ✓ za každé **správně** napsané slovo; pokud dítě správně napsalo slova 9-14, označte ✓ i jednoduchá slova v položkách 2-8
 - ✗ pokud dítě napsalo slovo **nesprávně** a přepište chybně napsané slovo do sloupce *Přepis chyby*
 - – (**pomlčku**), pokud dítě slovo přeskočí nebo ho odmítne napsat.
- Započítejte **jeden bod** za každé správně napsané slovo a nula bodů za každé chybně napsané slovo nebo za slovo, které dítě odmítlo napsat.